

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Valerii Reginaldi Bvrgvndi Seqvani E Societ: Iesv,
Praxis Fori Poenitentialis**

Ad Directionem Confessarii, In Vsv Sacri sui muneris ...

Regnault, Valère <1543-1623>

Mogvntiæ, 1617

Cap. 3. De materia Baptismi,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78477)

sua potestate habens, etiam si illius impletio sit ipsi impossibilis.

CAPVT III.

De materia Baptismi, ac primum de remota
qua est aqua.

S V M M A R I V M.

- 10 Aqua sola, vera, & naturalis est materia baptismi remota.
- 11 Que talis esse, & qua esse sit in particulari conueniens.
- 12 Quid censendum sit de ea qua alterata est, aut admixtum habet aliquid aliud.
- 13 Quando liceat, aut non liceat uti aqua, de qua dubitatur, an vera sit & naturalis.
- 14 Ablutio est materia proxima baptismi, requirens ut aqua tangat realiter corpus: & quo modo.
- 15 Corollaria varia inde deducuntur.
- 16 Infans adhuc existens in matris utero, eatenus baptizari non potest, quatenus non potest abluere.
- 17 Saluti infantis in matris utero clausi quantenus consulendum.
- 18 Quid sit capax baptismi in fluminis, & sanguinis, & quod ordinem iei expectari debeat illius ineger egressus antequam baptizetur.
- 19 Nihil refert siue per immersionem, siue per infusionem, siue per aspersionem fiat ablutio ad baptismum necessaria.
- 20 Vna ablutio sufficere potest ad baptismi substantiam, tamen trina adhiberi debet, quando ita fertur consuetudo.
- 21 De alutione facta immersione sine emersione quid tenendum sit.
- 22 In qua potissimum corporis parte fieri debeat allutio, si non possit in toto corpore.

CERTVM est de fide ex definitione Concilii Tridentini. scilicet. 7. baptismum can. 2. aquam veram & naturalem esse de necessitate baptismi, seu esse illius materiam necessariam, necessitate sacramenti. Quod (ut ceteris omittamus, que Suarez habet tomo 3. disput. 20. sect. 1.) latius confirmatur auctoritate Scripturæ Iuan. 3. Nat. quis renatus fuerit ex aqua, &c. [Act. 8. Ecce aqua, quis prohibere potest, ut non baptizentur hi?] Et ad Ephes. Mundans eam lauacro aquæ in verbo vitæ. In quibus locis nomen aquæ esse intelligendum de vera & naturali aqua patet: quia in expositione Scripturæ numquam recedendum est à proprietate verborum, nisi cogamur euidenti aliquo absurdo: alioquin si liceat pro arbitrio fingere nouos sensus, & possemus omnia Scripturæ loca, etiam clarissima, deprauare. Vera autem, & naturalis aqua hic censerit potest, quæ siue alterata sit quoad accidentia, siue non, retinet aquæ naturam & substantiam, atque ad ablutendum (quod baptismi sacramentum requirit) apta est. Vnde pro praxi hæc documenta colliguntur.

I. Primum est. Nullum liquoris, qui non sit vera aqua quoad substantiam, quantumcumque quoad accidentia appareat aqua, esse baptismi materiam. Contra vero omnem aquam veram quoad substantiam (nisi a alterata sit, & mutata, ut censetur inepta ad ablutendum) esse idoneam baptismi materiam.

Secundum est ex Soto in 4. dist. 3. quest. vnica art. 4. & Franciscus à Victo. summa de sacramentis. quest. 12. nihil refert siue aqua sit maris, siue fluminis, siue fontis, siue putei, siue lacus, vel stagni, siue pluuialis. Item siue clara, siue turbida, siue dulcis, siue salsa, siue odorifera, siue putida, siue calida, siue frigida, siue etiam resoluta ex niue, grandine, vel glacie. Addit etiam contra Palud. Sotus ibid. ad 4. argumentum lixiuium, & aquas sulfureas. Hæc enim omnia aquarum genera, retinent substantiam veram, & naturalem aquæ.

Tertium est ex D. Tho. 3. par. quest. 66. art. 4. ad vltimum; non esse aptam baptismi materiam, quemcumque alium humorem: etiam si coniunctus aquæ nomine appelleretur, aut habeat similitudinem cum vera aqua, in colore, aut aliis qualitatibus; ut lacrymæ, sudor, vrina, pituita, humor qui supernatat sanguini, humor qui egreditur ex incisione vitis, aut alterius arboris, aquæ rusticæ, quæ adimento artis per distillationem, aut compressionem exprimitur ex

herbis, radicibus, aut floribus, ut aqua rosacea, boraginis, & similes. Item quæ vulgo dicitur aqua ardens; & quæ solet ab Alchimistis fieri ad mutanda metalla.

Quartum est ex D. Thom. in eodem art. 4. illam solum alterationem, & admixtionem diuersi corporis, aut humorum cum aqua, impedire ne ea sit idonea baptismi materia, quæ facit, ut secutum ex tali mixtione, sit magis aliud, quam aqua: si modicæ aquæ naturali multum; aut tantundem vini, vel aquæ rosaceæ misceretur: quia ex ea mixtione, aut resultat quid tertium, aut aqua in illud cui admiscetur, cum fuerit potentius, mutatur. Quod si multum sit aquæ, cui parum vini, vel alterius liquoris admiscetur, quia non tollitur aquæ substantia, ea erit apta baptismi materia, ut patet ex eo quod aquæ baptismali admiscetur chrisma. Ex quo documento indicari potest de multis in particulari: ut de pilsana, ceruisia, & de aqua in qua decoquuntur herbe, vel radices, elixantur carnes, vel pisces. Cuiusmodi non esse veram aquam Sotus in e. d. art. 4. ad 4. ex eo probat, quod obligatus ieiunare in pane, & aqua non possit illis vi.

Quintum est ex Sylu. in verbo, baptismus 2. n. r. Angelo in eodem verbo tertio §. 4. aquam non esse idoneam baptismi materiam, quantumcumque suam substantiam retineat, si apta non sit ad ablutendum: quæ est baptismi materia proxima, sicut aqua est materia remota. Vnde admixta etiam sententia eorum, qui volunt niuem grandinem, & glaciem esse aquam veram secundum substantiam, quoad accidentia alterata: negandum est in eis posse perfici baptismum, nisi liquefacta resoluantur in aquam: quandoquidem aliter non sunt apta ad ablutendum. Quod idem eadem de causa dicendum est de aqua contenta in luto, aut in pannolino, vel laneo, nisi exprimat, ut ibidem expresse notant Angelus, & Syluester: sicut nec consecratio sanguinis Christi heri potest in multo intra vvas contento, quantumuis essentialiter non differat à seipso ex iisdem vuis expresso, quia non est aptum ad potum.

Sextum est quod sub finem citati art. 4. tangit Sotus, eum peccare grauiter qui nulla necessitate urgente baptismum adhibet aquam, de qua dubitatur probabiliter an sit apta ad sacramentum. Probat, quia exponit se probabili periculo inualidandi sacramentum, maleque consulendi proximo in re gratissima. Quod si in tali causa (quo scilicet probabiliter dubitaretur aquam esse veram & naturalem) collatus esset baptismus, is deberet sub conditione repeti cum vera, & naturali aqua, dicendo, Si non es baptizatus, ego te baptizo in nomine Patris, &c. Nam summa huius sacramenti necessitas ita postulat. Pro quo facit cap. De quibus Extra De baptismis, & eius effectu.

In extrema tamen necessitate & periculo mortis licet uti aqua dubia, si alia deesset: quia sic, quoad fieri potest consultitur probabili periculo damnationis proximi; in quo cum iuuari potest sine certa Dei offensa, ipsum relinquere in extrema necessitate spiritali constitutum, lex charitatis non patitur. Ceterum etiam si validus sit baptismus cum qualibet aqua vera, & naturali; quia in eo adhibetur, nec deficit materia necessaria necessitate sacramenti: non licet tamen ministro, nisi excuset iusta necessitas (qualis est periculi mortis, aut nimie dilationis baptismi) baptizare in qualibet aqua; sed tantum in illa certa quæ fuerit præcepto determinata: qualis est sacrorum fontium. Nam licet talis necessitas non sit necessitate sacramenti; est tamen necessitate præcepti, receptæue consuetudinis.

PARS RELIQUA CAPITIS.

De proxima Baptismi materia, qua est ablutio corporis.

COMMUNIS Catholicorum sententia est, inquit Suarez to. 3. disput. 20. sect. 2. ablutioem esse baptismi materiam, eamque proximam, iuxta verba Domini Matthæi vlt. Baptizantes egs in nomine Patris, &c. [& Apostoli ad Ephes. 5. Mundans eam lauacro aquæ in verbo vitæ.] Ea enim significat ablutioem, tanquam aquæ applicationem ad corpus: sine cuius interuentu, sacramentum baptismi non perficitur. Nam cum ipsum positum sit in vsu, nec sit quid permanens,

manens, non potest consistere in aqua, ut sic dicam, quia tamen est: sed in aliquot eius vsu. Quem quidem communis Ecclesie traditio, & praxis ostendit esse ablationem corporis factam in Christi institutionem, cum certa verborum forma: de qua dicitur in sequenti cap. De necessitate sacramenti autem requiri ut talis ablutio sic fiat, ut aqua realiter tangat corpus baptizandi, Suarez probat in ead. sect. 2. ex vi vocis. Nam nemo unquam dixerit, aquam quae non tangit corpus, abluere ipsum ablatione reali, qualis necessaria est ad baptismum tanquam modus quo conferri debet paulo post tradendus. Id quod indicatur per illud D. Augusti. tract. 80. in Ioannem. Quae est tanta virtus aquae, ut corpus tangat, & cor abluat.

Adde requiri etiam, ut talis contractus sit successivus, seu cum diffusione partium aquae per partes corporis. Quod idem Suarez probat: quia id requiritur ad rationem adlutionis: ut eo patet, quod aqua in vase, quamvis illud tangat, non dicitur illud abluere: sicut nec aquae pars, quae post baptismum adhæret corpori baptizati: ablu, sed ablutum esse dicitur.

Adde præterea requiri (prout receptam esse D. Thomas sententiam notat Greg. à Valer. in citata disput. 4. quest. 1. puncto 2. versu Ex cuius) v. tanta sit aqua, & eo modo adhibita, ut persona cui adhiberetur secundum vlitatum, & moralè loquendi modum verè dicitur ablu, seu aqua tingi. Id quod de se clarum est: quia ut vera aqua, sic vera ablutio necessaria est ad sacramentum baptismi. Nam baptizandi verbum in sacra Scriptura illam importat eadem ratione, qua ante dictum, est, verbum aquae importare veram aquam.

Ex quibus pro praxi sequitur primo, non esse verum baptismum si aqua tantummodo tangat vestes baptizandi, nec vilo modo corpus: alioqui enim si quis insuferetur corio, aut in tra capsam clauderetur, postèr pariter verè baptizari: quod nemo asseruerit, cum nullo modo abluatur. Vnde talem baptismum iterandum esse Sotus in eadem quest. unica art. 7. sub finem merito asserit.

Sequitur secundo, quod etsi probabile sit valere baptismum, quantumcumque abluatur quis tantum secundum capillos: sicut probabile est contingisse cum Actorum 2. audita concione D. Petri, tria circiter millia hominum susceperunt baptismum: quandoquidem aspersione collatum fuisse (& ideo aquam secundum capillos tantum attingisse aliquos) iudicat tanta multitudo, tam brevi tempore baptizatorum. Nihilominus tamen: quia non satis constat capillos, sufficientem ad id; corporis partem esse, posse talem baptismum sub conditione iterari indicat Sotus in eod. art. 7. versu, Equid.

Sequitur tertio, quod ex eodem Soto ibidem subiungit loco memorato Greg. à Valer. non sufficere ad baptismum, sicut nec ad ablutioem, si minutissima tantum aquae gutta, aut etiam aliquot paucis guttulis, quis aspergatur.

Sequitur quarto, nec esse satis ad baptismum, si solvatur vterus matris in quo infans continetur. Id quod habetur ex cap. Quin maternis, De consecr. dist. 4. & confirmatur: quia ille modus non sufficit ut ipsa persona infans censeatur ablu; quæ cum sit distincta à persona matris; vtpote proprio corpore, propriaque anima constans, non ablutur ablutioem matris. Quæ ratio est D. Thomæ 3. par. quest. 68. art. 11. Veruntamen, ut inquit à Victoria De sacram. quest. 32. & Gabriel in 4. dist. 4. quest. 2. art. 3. dubio secundo, & post utrumque Greg. à Valer. in eod. puncto 2. versu, Tertio sequi: ut si arte, & opere obstetricis aqua sic mitti possit ut pertingeret vsque ad infantem: addita forma debita verborum, non immerito censeretur verus baptismus: quia nihil necessarium ad sacramentum deesse: etiam si tunc sicut in aliis casibus dubiis, videatur sub conditione repetendus, si postea infans vivus egrediatur ex vtero.

Dices deesse, quod infans non sit natus: & ut in cit. cap. Qui in maternis, dicitur renasci non possit, qui non fuerit natus. Respondet à Valentia infantem ad renascedum in Christo per baptismum, sufficienter nasci in Adam, quando in vtero matris concipitur. Si vergeas id ipsum capitulum esse intelligendum de natiuitate per egressum ex vtero. Respondetur id quidem verum esse, sed habito tantum respectu ad id quod ibi statuebatur, nempe baptizari nõ pos-

se infantem, & a inclusum in vtero matris, ut aqua ad illum pertingere non possit: nisi forte aliqua saltem parte sit ex ipso vtero egressus. Neque obstat, quod infans in vtero existens involutus sit pelle secundina. Nam & natus potest cum tali pelle baptizari, iudicio Angeli in verbis, Baptismus s. s. 4. & Sylu. eodem verbo 4. qu. 1. ratioque esse videtur quod ea pellis sit corpori adnata, sicut & capilli, vel scabies.

Aduerte autem ex Gabriele loco citato non longe à principio, & à Victoria in seq. quest. 33. & ex aliis communiter post D. Thomam 3. par. q. 8. art. 11. ad 3. matre mortua si infans eredatur adhuc viuere in vtero, eam esse aperendam, ut ille baptizetur: sique mater damnata sit ad mortem, differri debere executionem poenæ donec pepererit ex lege, Imperator Adrianus, ff. De statu hominum, & ex lege Prægnantis, ff. De poenis. Vide Couar. in lib. 4. variarum resol. cap. 4. Mater autem viuens etiam si (ut loco cit. addit Sylu.) ob partum moritura esset, scienda non est, ut extrahatur infans & baptizetur: quia illud est malum directe repugnans præcepto Decalogi de non occidendo: neque facienda sunt mala ut eueniant bona ex cap. 2. epist. ad Romanos. Pari ratione neque mater ipsa ad liberandum se à morte, cum iudicatur moritura in partu, potest sumere medicinam, ex qua pro babili ter sequutura sit mors infantis. Id quod procedit maxime quando infans speraretur matre mortua victurus, & baptizandus, quia aliena vita spiritalis, nostræ temporali præferenda est. De qua re Nauar. in Enchir. cap. 25. n. 62. & Sylu. eodem verbo, Medicus quest. 4. dist. 2.

Aduerte etiam infantem in vtero matris omnino clausam etiam si non sit capax baptismi fluminis, esse tamen tum baptismi fluminis, prout D. Thomas loco cit. ad 1. attingit & patet, quia Deus potest illum sanctificare, sicut Ieremiam, & D. Ioannem Baptistam: non enim potestas ipsius alligata est sacramentis; Tum etiam baptismi sanguinis: ut si pro Christi fide, aut pro iustitia mater occidatur. Etsi enim intentio interfectoris feratur tantum in matrem, tamen de se extenditur ad infantem quem illa gestat in vtero, cuius mors sequitur ex illius morte.

Aduerte postremo ex Thom. ibid. m ad 4. & communi omnium sententia teste Sylu. in verbo Baptismus 4. quest. pr. m. 3. expectandam esse totalem egressionem infantis ex vtero ut baptizetur: nisi mors imminet: quia imminente quæcumque pars egrediatur, illum posse in eadem baptizari: hac tamen distinctione seruata, ut si pars illa sit caput, in quo maxime manifestatur principium vitæ, quod est anima (ad quam a peccato abluendam baptismus confertur) non sit iterandus baptismus: si totum egredi contigerit: si sit alia pars, iterari debeat sub conditione, si non es baptizatus, &c.

De modo que fieri debet ablutio aliquot dubia.

Q uorum primum est, An ad baptismum, si quid referat, ablutioem fieri immersione corporis in aquam, an effusione aque in corpus?

Responsio est, nihil referre, ex D. Thomæ sententia, in 3. par. qua. 66. art. 7. & 8. communiter (ut ibid. notat Suarez disput. 20. sect. 3.) recepta à Theologis in 4. dist. 3. sicut & à Summulariis in verbo, baptismus. Et probatur, quæ ex institutione Christi, nihil aliud definitum est, nisi quod hæc ablutio fiat ex aqua. Quod vero hoc, vel illo modo fiat, non est à Christo præscriptum, ut patet ex institutionis verbis. Ioan. 3. Nisi quis renatus fuerit ex aqua] & Matth. vlt. Baptizantes eas in nomine Patris, &c. Quare nullus particularis modus ablutioem est de essentia baptismi: sed solummodo ablutio, de qua antea. Vnde sicut est vera ablutio: ita & ceteris necessariis concurrentibus, verus baptismus erit; siue baptizetur quis per modum effusionis: ut quando aqua in aliquo vase contenta effunditur super baptizandum: siue per modum aspersioem ut quando aqua in spongia, vel in alio corpore contenta spargitur super corpus baptizandi: siue per modum immersionis ut quando minister tenens infantem per latera, aut brachia immergit ipsum in aquam, & statim ab ea eleuat.

Quam-

NAL
SIS
P

17

18

19

Quamuis aptem hæc ita sint, tamen minister, qui solemniter, & ex officio sacramentum istud confert, tenetur seruare consuetudinem Cathedralis Ecclesie in qua baptizat; non autem Archiepiscopalis, aut Romanæ, nisi sit exemptus; ex Palud. in 4. dist. 3. q. 3. art. 2. quem sequitur D. Anto. 3. par. tit. 14. cap. 13. §. 1. sub finem. Tabiena Baptismus 5. n. 1. & Sotus in 4. dist. 3. quest. unica art. 8. conclus. 3. Quod si non faciat, nec iusta causa ipsum excuset, peccabit grauius, iuxta D. Thomam in supra citato art. 8. non tamen mortaliter, vt vult loco citato Sotus: dummodo id non faciat ex contemptu, aut cum notabili scandalo. Iusta causa autem excusans potest esse, vt in eodem nu. 1. notat Tabiena: tum honestas, vt in adultis, quos mergi non conuenitum necessitas, siue ex aquæ paucitate, siue ex debilitate ministri, qui non potest sustentare baptizandum: siue ex debilitate baptizandi, cui potest imminere mortis periculum si immergatur. Tunc enim ex D. Thoma in memorato art. 7. quantumcunque consuetudo haberet (sicut habuit adhuc suo tempore) vt baptismus per immersionem conferatur, posset per effusionem, aut aspersionem conferri.

Secundum dubium est, An ad baptismum sufficiat vnica ablutio?

20. **R**atio dubitandi esse potest, quod in cap. Si quis Presbyter, De consecr. dist. 4. perna depositionis imponatur Episcopo, vel Presbytero, trina immersione omittenti. Resolutio D. Thomæ autem est in memorato art. 8. abluionem quidem esse baptismum essentialē, sed illius modum esse tantum accidentalem. Quod patet ex illius variatione instituta ab Ecclesia, occasione diuersarum hæreseon, prout ab ipso D. Thoma ibidem declaratum videlicet. Iam vt per immersionem fieri, tantum est modus abluionis; sic & fieri per trinam immersionem: ita ut ad necessitatem baptismi perinde vna, ac trina immersio sufficiat, ex cap. De trina, ead. dist. 4. & licet ordinarius modus conferendi baptismum fuerit per trinam immersionem: tum propter rationes, quæ ex D. Augusti. referuntur in cap. Postquam, eadem dist. tum etiam propter præceptum Apostolorum in cit. canone, Si quis presbyter (est enim ipsorum 49. nonnullis licet verbis mutatis) tamen postea, vt inquit in eodem D. Thomas, in detestationem erroris rebaptizantium, vt Donatistarum in Concilio 4. Tolet. canone 5. constitutum est, ne baptismus fiat nisi vna immersione. Hic aduertet ex Caiet. ad eundem D. Thomam locum, & ex Soto in 4. dist. 3. quest. unica art. 8. in explanatione tertij argumenti: ministrum, qui intendit conferre baptismum per trinam immersionem, si in prima tantum, aut in secunda proferat integram formam verborum sacramentalium, perficere verum sacramentum baptismi, dummodo habeat, prout ad sacramentum requiritur, intentionem faciendi quod facit Ecclesia. Ratio est quia talis intentio ministri fundatur super ritu & consuetudine Ecclesie: in baptismo vtentis trina immersione, non tanquam essentiali, sed tanquam accidentali ceremoniam: ita ut eadem ministri intentio respiciat trinam immersionem, non tantum essentialē, sed tanquam accidentalem sacramenti ritum: quo omisso, sacramentum ipsum perinde vere perficitur: ac Sacerdos, qui aliquo casu, aut obliuione aquam vino non admiscuit in calice, vere consecrat: quia Eucharistie sacramento, admixtio aquæ tantum est accidentalis.

Tertium dubium est, An per immersionem sine emersione possit valide conferri Baptismus?

21. **H**ic occasionem dat difficultas, de qua in vtramque partem contententes auctores referunt Greg. à Valen. disput. 4. quest. 1. puncto 2. versu, Septimo sequitur, & Suarez in ante memorata disput. 20. scilicet 3. An si infans in flumen, vel in puteum proiceretur cum intentione illum baptizandi, debite prolata verborum sacramentalium forma, validus esset baptismus? Quæ difficultas nulla est si in pietione, immersioni succedat emersio; vt si intra canistrum, funi alligatum in aqua proiectus statim retraheretur: quod exemplum est Angeli in verbo, Baptismus 4. §. 1. Tota ergo est, cum immersioni nõ suc-

cedit emersio, sed immerfus relinquitur suffocandus in aqua. Quod quidem constat damnabile esse, nec vsurpandum: quia non sunt facienda mala, vt eueniant bona: tamen non impedit quin baptismus ea ratione confertus sit validus, vt idem Auctores probabiliter esse cenent, quia nihil tunc deesse videtur ad baptismi veritatem: quandoquidem cum ministri intentione requisita, concurrat vera materia & forma, & factus superque in tali casu infans abluatur. Ratione verò quæ faciunt pro parte contraria, iidem bene soluunt, nec nos remorari debent quia talis casus in praxi valde rarus est, & pene inauditus.

Quartum dubium est, An ad baptismum sufficiat qualemcumque corporis partem abluere?

Ad quod respondetur ex D. Thoma. in citata quest. 66. art. 7. ad 3. si totum corpus non possit aqua perfundi, propter aquæ paucitatem, vel propter aliam causam (mortalis videlicet periculum, vel indecentiam in baptizando, aut imbecillitatem in baptizante) oportere perfundere caput, in quo vt in sede sensuum manifestatur principium vitæ animalis, seu anima, vt est sensitiua: sicut & in thorace includente partes vitales, eadem manifestatur prout est vegetatiua, seu principium alendi: quem proinde, cum caput non potest, continet perfundere (maximè in pectore quod est sedes cordis) potius quam artus, seu partes alias in quibus vitæ principium non ita manifestatur: quamuis dicat Angelus Baptismus 4. §. 2. communis teneri, quod qualitercumque attingatur baptizandus (reali scilicet tactu aquæ) sit baptizatus: quia tamen id certum non est, datur locus iterationi baptismi sub conditione, prout ex D. Thoma antea tradidimus nu. 18.

Illud restat de tota hac re monendum, nusquam eo abluionis modo vtendum esse, ex quo probabile mortis periculum baptizatus incurreret. Is enim potius est diuinæ misericordie committendus: quia non sunt facienda mala vt eueniant bona, ad Roman. 3. Neque refert quod alioqui ille morietur sine baptismo: quia quisque ex charitate debet prius consulere animæ suæ, quam alienæ. Coniicere autem alium in tale periculum, peccatum est mortale, Ceterum vix tale adesse potest, si modica aqua tepida super caput, vel faciem, vel pectus baptizandi effundatur, aut aspergatur.

CAP V T I V.

De forma Baptismi.

S V M M A R I V M.

- 23 Catholicorum sententia de forma Baptismi.
- 24 Non est de necessitate baptismi, in illius forma personam ministri exprimi.
- 25 Est autem vt exprimat personam suscipientis.
- 26 Itemque vt exprimat actus baptizandi.
- 27 Inuocatio sacrosanctæ Trinitatis est de eadem necessitate.
- 28 Eam oportet esse explicitam.
- 29 Responso ad illud quod in contrarium obicitur potest ex Actibus Apostolorum: & ex dicto Nicolai Papa. V.
- 30 De essentia forme baptismi est, vt in ea cum trinitate personarum signifi. etur natura vnitas.
- 31 Forma Baptismi in vulgari lingua esse potest, & quo modo sit coniungenda cum abluione, quodque possit esse conditio: non tamen sine necessitate.

DE forma baptismi quoad speculationem multæ sunt difficultates, inno & errores, quos refert Bellar. como 2. in lib. De baptismo cap. 3. de quibus tum ipse, tum Suarez disput. 21. tum etiam Greg. à Valen. disput. 4. quest. 1. puncto tertio videri possunt ab auido sciendi. Quoad praxim vero, conuenient Catholici, & tanquam de fide certum tenent propter verba Domini Mathæi vi. Baptizantes eos in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti, & Ecclesie definitiones, tum alias, quarum istos auctores meminere, tum valde apertas Concilij Florentini in in-

structione